

AZ ŐSZI AIPPI KONFERENCIA EGY SZABADALMI ÜGYVIVŐ SZEMSZÖGÉBŐL*

Annak, hogy napjainkban a jogérvényesítés a figyelem középpontjába került, egyik oka, hogy a 90-es évekkel bezárólag a különböző európai országok iparjogvédelmi törvényeit harmonizálták az európai közösségi jogszabályokkal, és a munka befejeztével időszerevé vált az eredmények átültetése a gyakorlatba. Nem elég ugyanis, hogy papíron hasonló törvények alapján engedélyezzenek jogokat, ezeknek hasonlóan kell tudni érvényt is szerezni.

Ez korántsem kis probléma. Hosszú ideje napirenden van a közösségi szabadalom és egy közösségi bíróság létrehozása, és van ugyan egy Európai Bíróság, de az egyes országokban szerzett jogok érvényesítése nemzeti szinten, az egyes nemzeti bíróságokon történik.

A jogérvényesítés harmonizációját szolgálta már eddig is egyrészt a TRIPS-egyezménynek a jogérvényesítésre, ezen belül is a bizonyítási teher megfordulására és az ideiglenes intézkedésre irányuló része, másrészt az olyan európai közösségi rendeletek, mint pl. a vámintézkedésre vonatkozó rendelet.

Mostanra sikerült kidolgozni a jogérvényesítésre általában vonatkozó új közösségi irányelvet (a szellemi tulajdon-jogok érvényesítéséről szóló 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv), ennek átültetése folyik az egyes országok törvényeibe. A magyar Országgyűlés 2005. december 19-i ülésnapján fogadta el az Egyes törvényeknek az iparjogvédelmi és a szerzői jogok érvényesítésével összefüggő módosításáról szóló 2005. évi CLXV. törvényt. Ezzel kapcsolatosan számos idevágó tanulmány készült, amelyek megvitatása többek között szabadalmi ügyvivők részvételével történt. Várhatóan tehát hamarosan a gyakorlatban is jelentkeznek majd az egységesezés jelei a jogérvényesítésben is.

Ebbe a légkörbe nagyon jól beleillett az őszi AIPPI konferencia témaválasztása, azaz a jogérvényesítés a szabadalmak, a védjegyek és a földrajzi eredetmegjelölések, valamint a szerzői jog területén.

Valamennyi területről elhangzottak plenáris előadások, majd szekcióülések zajlottak külön-külön a három témakörben. A konferenciaszervezők külön érdeme, hogy rendkívül érdekes és pergő stílusban szervezték meg a szekcióüléseket, amelyeken egy-egy jogérvényesítési témára a különböző országokból származó résztvevőknek pár percük jutott. Ez alatt kellett kifejtieniük a megadott témában saját országukban összegyűlt tapasztalataikat. Így mindvégig fenn tudták tartani az érdeklődést, és egymás után több téma megvitatására is lehetőség nyílt. Mód volt kérdések feltételére is.

---

* A 2005. november 24-én, a MIE Találmányi Szakosztálya rendezvénye keretében elhangzott előadás szerkesztett változata.

A rendelkezésre álló konferenciaanyagok és a konferencián elhangzottak alapján az angol, a német, a lengyel és a magyar jogérvényesítési kérdéseket vetjük röviden össze, és egy amerikai multinacionális cég előadójának véleményét is ismertetjük az új EU-tagállamok jogérvényesítési gyakorlatával kapcsolatban.

Először is mit is takar ez az általános fogalom, hogy jogérvényesítés?

Lantos Mihály előadásában megadta a fogalom meghatározását a szabadalmak vonatkozásában, amely általánosan is érvényes. Eszerint a jogérvényesítés a szabadalmasnak azon tevékenysége, amellyel érvényt szerez a szabadalmi törvény által biztosított, az Szt. 19. §-ában felsorolt, neki járó kizárólagos jogainak a szabadalmaztatott találmány felhasználására a szabadalom oltalmi ideje alatt, és megvédi ezt a jogot a jogosulatlan támadásoktól, illetve megelőzi az ilyen támadásokat.

Ez a tevékenység többféle peres és nem peres eljárásban ölthet testet, amelyek egymáshoz kapcsolódhatnak: szabadalombitorlási per – ideiglenes intézkedés iránti kérelem; szabadalombitorlási per – nemleges megállapítási kérelem; szabadalombitorlási per – megsemmisítési, azaz érvénytelenítési per; előhasználatlaltal kapcsolatos per; kényszerengedélyezési per; büntető eljárás indítása a törvénytelen helyzet megszüntetésére; vámin-tézkedési eljárás.

Ezekből az eljárástípusokból adódik tehát a jogérvényesítés folyamata, de ezek az eljárások az egyes országokban különbözhetnek egymástól, különösen amíg még nem mindenhol érvényesülnek a jogérvényesítésről szóló irányelv követelményei. Itt meg kell jegyezni, hogy az irányelv még nemcsak Magyarországon nem érvényesül teljes mértékben, hanem pl. a német Alexander Harguth is megkérdőjelezte előadásában az irányelv követelményeinek teljesülését. Tehát a joggyakorlat ott is változóban van.

Miben is különbözhetnek az eljárások az egyes országokban? Például abban, hogy milyen fórumokon zajlanak az egyes eljárások, milyen időrendben folytatható le a bizonyítási eljárás a főperhez viszonyítva, mennyi időt vesz igénybe a végleges döntés meghozatala, milyen módszerek vehetők igénybe a bizonyításhoz, milyen szakértők vehetők igénybe és mikor, milyen a bíróságok hozzáállása a bizonyítás folyamatához, melyik félen van a bizonyítási teher stb.

A FÓRUMRENDSZER KÜLÖNBSÉGEI

Ismert, hogy míg Magyarországon, Németországban és Lengyelországban is külön-külön zajlik a szabadalom megsemmisítése és a bitorlási per, addig az angolszász gyakorlatban ugyanabban az eljárásban vizsgálják a szabadalom érvényességét és a bitorlás kérdését.

Richard Abnett angol szabadalmi ügyvivő úgy értékelte, hogy sokkal átfogóbb és teljesebb döntés várható, és a jogérvényesítés sokkal hatékonyabb, ha ugyanaz a bíróság dönt mindkét kérdésben, mintha egy megsemmisítéssel foglalkozó másik hatóság teljesen más-

képp közelíti meg a problémát. Megállapítása szerint az a gyakorlat, amelyet az Egyesült Királyságban mintegy öt éve vezettek be, arra kényszeríti a feleket, hogy rögtön az eljárás elején, a főtárgyalás előtt szembesüljenek minden problémával, a szakértői véleményekkel. Ily módon az egész eljárás időtartama lényegesen lecsökkent, és akár egy év vagy 9-15 hónap alatt lezajlik az ügy, míg Németországban csak a bitorlási per tart ennyi ideig. Magyarországon ez az idő sokkal hosszabb. Az Egyesült Királyságban régebben éppen az szólt az összevont eljárás ellen, hogy tovább tart, de a mostani helyzet további időmegtakarítást tesz lehetővé, mert a szakértői vélemények írásban vannak, csak rövid keresztkérdéses vizsgálat megengedett, és maga a tárgyalás az eddighez képest csak egy napig tart.

Láthatjuk tehát, hogy a magyar helyzet annyiban nem különbözik az angol megoldástól, hogy másodfokon ugyanannál a bíróságnál tárgyalják a megsemmisítést és a bitorlást vagy a nemlegességi megállapítási kérelmet és a bitorlást, csak épp az első fok a Magyar Szabadalmi Hivatal. A direktíva hazai átültetése kapcsán nálunk is 2006. január 1-jétől igénybe vehető egy gyorsított elsőfokú megsemmisítési vagy nemleges megállapítási eljárás az MSZH-ban, ha egyidejűleg folyamatban van egy bitorlási per a bíróságon, de a két eljárás összevonása nincs napirenden. A gyorsított eljárások tehát hozzájárulnak majd ahhoz, hogy ha a bíróság előzetes kérdés eldöntetlenségére hivatkozva fel is függeszti a főpert, az előzetes kérdés (a szabadalom érvényessége vagy a megoldás szabadalomba való ütközése) az MSZH-ban vagy a fellebbezési fórumokon hamarabb eldőljön.

Ivona Sierzputowska ügyvivő előadása szerint Lengyelországban szintén a szabadalmi hivatalban tárgyalják első fokon a megsemmisítést, a bitorlást pedig a bíróságon. Ami a bitorlási per felfüggesztését illeti egy megsemmisítési eljárás folyamatba tétele miatt, ez igen érdekes Lengyelországban. Az előadásból ugyanis az tűnt ki, hogy a két fórum egymástól való függetlensége következtében csak igen ritkán kerül sor a bitorlási per felfüggesztésére, mert ugyan a polgári törvénykönyv ott is ismeri az előzetes kérdés fogalmát, amelytől függhet a bitorlási perben hozott döntés, ezt az előzetes kérdést eldöntöttnek tekinthetik azzal az indokkal, hogy a kérdés akkor dőlt el, amikor a szabadalmat megadták. Amíg tehát a szabadalom él, ez a döntés érvényes. A megsemmisítési kérelem, vagyis a szabadalom érvényességének elbírálása pedig nem a bíróság dolga. A bíróság nem kérdőjelezheti meg a szabadalom által biztosított kizárólagos jogot. Az a további érvelés is helytálló, hogy a felfüggesztés mérhetetlenül elhúzhatná a pert figyelembe véve a fellebbezési lehetőségeket. Ezenkívül azzal, hogy a szabadalom által biztosított kizárólagos jog érvényesítése a megsemmisítési per indítása miatt késedelmet szenvedne, a szabadalmas visszavonhatatlan károkat szenvedhetne, különösen, ha a per elhúzódása miatt közben le is járna a szabadalom. A szabadalmas tehát mindenképp megkísérli a felfüggesztés elkerülését, és a valóságban nem is következik be gyakran felfüggesztés a lengyel bíróságon.

BIZONYÍTÉKOK MEGSZERZÉSE ÉS MEGŐRZÉSE, ELŐZETES INTÉZKEDÉSEK A BITORLÁSI PER MEGINDÍTÁSA ELŐTT ÉS AZZAL EGYIDEJŰLEG

A jogérvényesítési folyamat egyik sarkalatos lépése, hogy miként lehet bizonyítani a bitorlást, hogyan lehet bizonyítékokat szerezni és azokat megőrizni, hiszen könnyen előfordulhat, hogy a vélt bitorló, tudomást szerezve arról, hogy beperelték vagy be fogják perelni, megpróbálja a bizonyítékokat eltüntetni. Másrészt szükséges lehet a helyrehozhatatlan károk megelőzése érdekében a gyors intézkedés a bitorlás leállítása érdekében. Ez az ideiglenes intézkedés. Ezért válhatnak tehát szükségessé ún. előzetes intézkedések.

Mint tudjuk, nálunk pillanatnyilag az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet és a bitorlási pert egyszerre kell benyújtani, de legalábbis az ideiglenes intézkedés nem előzheti meg a utóbbit. Az előzetes bizonyítást sem szokták a per indítása előtt elrendelni. Ezeket a változásokat is tartalmazza az irányelvet átültető törvény.

Az Egyesült Királyságban a bírósági eljárások rendszere kiváló módon biztosítja a bizonyítékok megszerzését és megőrzését, és az ideiglenes intézkedés elrendelése is hatékonyan működik.

Több fokozat vagy változat is elképzelhető a bizonyítékok megszerzésére és megőrzésére.

– Az első lépésben mindkét félnek fel kell tárni az összes, rendelkezésére álló, releváns dokumentumot, még a hátrányosakat is, kivéve az olyan bizalmas információkat, mint amilyen az ügyvéd, illetve az ügyvivő és a fél közötti levelezés anyaga vagy egyéb bizalmas adatok, amely utóbbiaknál korlátozható azon személyek köre, akik számára hozzáférhetővé kell tenni az információt.

– Kérhető továbbá a bíróságtól, hogy rendelje el az érintett tulajdon visszatartását, megőrzését a per megindítása előtt és a másik fél értesítése nélkül. Ilyenkor a bíróság adatok közlésére is kötelezheti az állítólagos bitorlót a beszállítókról és a vevőkről, sőt, szemlét is elrendelhet az alperesnél. Jó esetben ebbe az alperes bele is egyezik. Figyelembe kell azonban venni az alperes információinak bizalmas voltát, és ezért lehet, hogy csak ügyvédek és szakértők lehetnek jelen, és a felperes képviselője nem.

– Még hatékonyabb az ún. kutatási utasítás „search order” a per indítása előtt. Ilyenkor a felperes kéri, hogy engedjék be az alpereshez, és legyen mód szemlére és másolatok készítésére anélkül, hogy az alperest előzőleg értesítsék. Ehhez nem kell a bitorlásról bizonyítékot produkálni, csak egy *prima facie* ügyet kell felmutatni. Valószínűsíteni kell, hogy az alperesnél vannak az inkriminált termékek vagy dokumentumok, és hogy ezek megsemmisítése várható, ha nem szállnak ki a helyszínre. Ezt alátámaszthatják pl. hamis adatok, hamis cím, és azt is igazolni kell, hogy a felperest komoly kár érné, ha nem ezt az utat választja. Egyben biztosítania kell, hogy ha téves a gyanú, akkor kész a kompenzációra. Ez igen hatásos hamisítók ellen, szinte rajtaütésszerűen megy végbe, a felperes mindent megnézhet, elvihet, lemásolhat, és az alperesnek mindössze két órája van jogi tanácsot kérni. A költségeket vi-

szont a felperes állja, beleértve egy független ügyvéd jelenlétét is. Sok esetben az ügy azonnal lezárul, vagy a per hamarosan befejeződik.

– Az előzetes intézkedés egyik formája a befagyasztás. Ebben az esetben a bíróság megakadályozza, hogy a fél kivonja az igazságszolgáltatás alól a vagyontárgyait, ilyen pl. a bankszámla befagyasztása. A kieszközlés feltétele egy érvényes igénypont, és annak valószínűsítése, hogy a lépés hiányában eltűnhetnek ezek a vagyontárgyak.

– Ettől eltérő az ideiglenes intézkedés, meglepő módon az Egyesült Királyságban ehhez kell a legkevesebb bizonyíték. A bíróság mérlegeli, hogy kinek az érdekei sérülnek jobban egy esetleges döntés következtében, és dönt a kompenzáció kérdésében, vagyis megvizsgálja, hogy a felperes képes-e adott esetben kompenzálni az alperest. Mindezek után kerül csak sor arra, hogy a bíróság megvizsgálja a bitorlás és az érvényesség kérdését, de még ilyenkor sem döntő, hogy erős-e a szabadsalom vagy sem. A döntés gyors, gyakran csak napok vagy órák kérdése. Az Egyesült Királyságban az utóbbi időben csökken az ilyen ügyek száma, inkább a per gyorsítása a tendencia. Így csökken az az idő, amelyet jogbizonytalanság jellemez. Az ideiglenes intézkedés kérhető a per indítása előtt is, az alperest nem is tájékoztatják, csak a döntést követően. Az előadó szerint ez igen korrekt, gyors és hatékony eljárás, amelynek során figyelembe veszik a felek kereskedelmi érdekeit, és nem helyettesíti az érdemi bitorlási pert.

Németországban az alperest nem kötelezheték régebben a számára hátrányos információk feltárására, maradhatott passzív, mert a bizonyítási teher a felperesen volt. Ebben hozott változást 2002-ben az ún. *Faxkarte*-döntés. Ez a döntés a szerzői jogok területén született, de a szigorú követelmények enyhülése a szabadsalmi perek területén is érezteti hatását. A bíróság most már elrendelheti a bitorlást igazoló dokumentumok és/vagy tárgyak benyújtását még a per beindítása előtt, függetlenül attól, hogy kit terhel a bizonyítás, azonban a titkos információk védelmét itt is biztosítani kell.

Van tehát mód előzetes bizonyításra a főper előtt. Sor kerülhet szemlére, semleges szakértői bizonyításra, vagyis megelőzhető, hogy megsemmisüljenek a bizonyítékok. Nem lehet viszont előzetesen lefoglalni a bitorlás eszközeit vagy tárgyait. A bitorlást a pert megelőzően valószínűsíteni kell, de nyomozást nem folytatnak. Az ideiglenes intézkedés kombinálható az előzetes bizonyítással, és a szakértő véleménye felhasználható a későbbi per során.

Lengyelországban az EU-direktíva elvei még nem érvényesülnek teljes mértékben, az irányelv átültetésének határideje a tagállamok számára 2006. április 29. Különösen az adatszolgáltatás terén tapasztalhatók még hiányosságok.

Az angol vagy francia típusú *discovery* nem létezik Lengyelországban, a felek maguk saját szakértők segítségével nem folytathatnak le előzetes bizonyítást, de a bíróság irányításával megtörténhet a bizonyítási eljárás, a bírósághoz a saját szakvélemények is benyújthatók, szemle vagy bírósági szakértő kijelölése is kérelmezhető. Az olyan eljárási szabadsalmak érvényesítésénél, ahol a bizonyítási teher megfordul, az alperes gyakran üzemi titkokra hivatkozik, és így akadályozza meg a helyszíni szemlét. Megfelelő érvek hatására azonban

ilyenkor is elrendelheti a bíróság az előzetes bizonyítás keretében *ex parte* vagy a per folyamán *ex officio* a szemlét, ha fennáll a bizonyítékok megsemmisítésének a veszélye. Bizonyítéknak számítanak a dokumentumok, a szakértő tanúk vallomásából vagy a helyszíni szemléből származó bizonyítékok. Ezek nem foglalhatók le, de lefoglalhatók a szakvélemény elkészítéséhez használt eszközök. Az ilyen bírói utasítás elrendelése azonban gyakran túl sok időt vesz igénybe, így gyakran van idő a bizonyítékok megsemmisítésére vagy eltüntetésére.

Az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet Lengyelországban is be lehet nyújtani a bitorlási per kezdete előtt is egy *ex parte* eljárásban. Feltétel, hogy a bitorlás valószínűsítve legyen, és hogy a felperes kára ne legyen helyrehozható. A döntést ugyan a törvény alapján a bíróságnak egy héten belül kellene meghozni, de a gyakorlatban ez az idő, akárcsak nálunk, elhúzódhat. A felszólaló lengyel ügyvivő tapasztalatai szerint az ideiglenes intézkedés iránti kérelmeknek a lengyel bíróságok legtöbbször helyt adnak kellő felperesi valószínűsítés esetén, mert saját technikai háttér és saját független szakértői gárda híján inkább elfogadják a felperes érveit. Nem vizsgálják viszont a szabadalmasnak okozott kár és az alperesi kár arányát, sem azt, hogy a szabadalmas megvalósítja-e a találmányt. Az alperes viszont biztosíték adásával elkerülheti az ideiglenes intézkedés elrendelését.

Az ideiglenes intézkedést Lengyelországban az alperes meghallgatása nélkül is elrendelhetik, aki ilyenkor csak a végrehajtótól szerez tudomást a döntésről. Fellebbezéssel együtt több hónapig tarthat az eljárás. Viszont az alperest mégsem éri teljesen váratlanul a döntés, mert rendszerint az első lépésben a szabadalmas figyelmeztető levélben hívja fel a bitorló figyelmét a bitorlás tényére, és ha nem kezdenek egyezkedő tárgyalásokat, ez a lépés várható.

A SZAKÉRTŐ SZEREPE A SZABADALMI PEREKBEN

Az Egyesült Királyságban az iparjogvédelmi ügyekben a bíróságokon szakértő bírák ítélkeznek, tehát értenek az iparjogvédelmi kérdésekhez, nem igényelnek szakmai kérdésekben szakértőt, legfeljebb egyes technológiai területeken. Ilyenkor saját szakértő híján a felek által ajánlott szakértőt jelöli ki a bíróság. Gyakoribb azonban az a nálunk nem elfogadott gyakorlat, amely szerint a felek saját szakértőikkel készíttetnek egy-egy, eltérő szakmai területek esetén két-két szakvéleményt, azt nyújtják be *affidavit* formájában, és ezeket mindkét félnek módjában van tanulmányozni, arra válaszolni, és a végén a szóbeli tárgyaláson a két szakvélemény készítőjéhez mint szakértő tanúhoz a bíróság tesz fel ún. keresztkérdéseket, amelyek hivatottak feltárni az esetleges szakmai tévedéseket vagy ellentmondásokat. Azaz a szakértők nem saját megbízóik érdekeit szolgálják, hanem a bíróság döntését alapozzák meg szakmailag. Nem szabad a bíró szerepét átvéve állást foglalniuk a szorosan vett technikai problémán kívüleső szabadalomjogi kérdésekben. Minthogy a szakvéleményben és az

ellenszakvéleményben a szakértők általában ellentétes következtetésekre jutnak, a bíróság ezeknek az összevetésével kiegyensúlyozott következtetéseket vonhat le. A keresztkérdések között még az is szokott szerepelni, hogy a megbízó milyen instrukciókat adott a szakértőnek a megbízás alkalmával.

Nem tartanak tehát végeredményben attól, hogy a szakvélemény annak függvényében fog alakulni, hogy ki bízta meg a szakértőt.

Ezzel szemben nálunk nagyobb a bizalmatlanság, és csak a felek által egyeztetett közös szakértő kijelölését lehet kérni a bíróságtól, ilyen hiányában a bíróság dönt a szakértő személyéről. A bírósági független szakértők nem mindig specialisták az adott szakterületen, ezért ki kell jelölni egy szakmailag kompetens, a problémában jártas szakértőt. A felek a saját szakértőik által készített szakvéleményeket ugyan benyújthatják, de a bíróság ezeket csupán tanúvallomásként veszi figyelembe.

Lengyelországban is csak hivatalos szakértői véleményre alapíthatók a bírósági döntések. A saját szakértők igen aktívak, szakvéleményük azonban, ahogy nálunk, ott sem tekinthető bizonyítéknak. A hivatalos szakértők azonban később megerősíthetik ezeket a szakvéleményeket. A privát szakvélemények alapozzák meg az ideiglenes intézkedés iránti kérelmek sikerességét, tehát az ügy kimenetele gyakran a szabadalmi ügyvivő és a szakértő jó együttműködésén múlik.

JOGÉRVÉNYESÍTÉS KELET-EURÓPÁBAN EGY AMERIKAI CÉG SZEMSZÖGÉBŐL

A leghevesebb érzelmeket Lucas Pfister, az amerikai Merck cég képviselőjének előadása váltotta ki, melynek címe az új EU-tagországokban szerzett jogérvényesítési tapasztalatokra utalt, s amely nem nélkülözte a kritikus hangvételt. Az általános bevezető részben hangsúlyozta a szabadalmak jogérvényesítésének fontosságát a kreativitás, a befektetések, a gazdasági növekedés és a kereskedelem, valamint a versenyképesség szempontjából, különösen az EU és az USA, illetve a Japán és Szingapúr közötti különbségek vonatkozásában. Az EU és az USA közötti összehasonlítás szerint az utóbbi országban gyorsabban és eredményesebben tudják a gyakorlatban hasznosítani a kutatási eredményeket, elsajátítani az új technológiákat, jobban áramlik a befektetési tőke, fejlettebbek a kapcsolatok az egyetemek és a kereskedelem között. Európában viszont színvonalasabb az oktatás és a kutatás, sokszínűbb a társadalom és kultúra, képzettebb a munkaerő, eredményesebb a csúcstechnológia.

Az előadás további részében számos kritikai megjegyzés hangzott el a közép-európai főműrendszerrel kapcsolatban. Eszerint a bíróságok kevésbé függetlenek, a bírák kevésbé képzettek az iparjogvédelemben, a bíróság presztízse nem elég jó, nincs képzett szakértői gárdája, külföldi szakértőt pedig nem fogadnak el hivatalosként, nem publikálják a döntéseket, a bitorlástól nem eléggé hatékonyan riasztják el a bitorlókat. Az alperesi szabadalom ellen nem a bíróságon lehet fellépni. A gyógyszerár-támogatás rendszere csökkenti a szabadalmak

értékét. Nehéz előzetes információt kapni a készülő vagy beindult bitorlásról, mielőtt a termék megjelenik a piacon, ezért nehéz kimutatni a helyrehozhatatlan károkat, márpedig az ideiglenes intézkedés elrendelésének ez az egyik feltétele. Amennyiben pedig elrendelik az ideiglenes intézkedést, azt nehéz végrehajtatni. Maga a per annyira elhúzódik többek között amiatt, hogy korlátlan számú iratváltásra van mód a felek között, hogy idő közben a szabadalom lejár. Mindezt az előadó a jogérvényesítési tradíciók hiányának tudta be.

Az előadás visszhangja alapján sokan erősnek tartották a kritikát, de a többféle nézőpont tükröződése feltétlenül hozzájárult a konferencia sikeréhez.

Kerény Judit

FOKOZOTT PARTNERI EGYÜTTMŰKÖDÉS A MAGYAR SZABADALMI HIVATAL ÉS AZ ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG KÖZÖTT

A Magyar Szabadalmi Hivatal és az Országos Rendőr-főkapitányság 2006. január 5-én együttműködési megállapodást írt alá a szakmai kapcsolatok erősítése, valamint a tapasztalatcsere és információáramlás élénkítése céljából.

Mindkét intézmény nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy együttműködjön a szellemi tulajdon ellen elkövetett bűncselekmények visszaszorításában, ami a magyar gazdaság alapvető érdeke is egyben. Ennek elengedhetetlen feltétele, hogy a rendőrség szakemberei naprakész ismeretekkel rendelkezzenek a szellemi tulajdon védelmére vonatkozó jogszabályok területén.

A világgazdaság bevételeinek egyre nagyobb százalékát az értéknövelt folyamatok generálják, ezek többsége valamely innovációs eredményre vagy más értékes szellemi vagyonra – azaz szellemi tulajdonra – alapul. A szellemi tulajdon gazdaságban betöltött szerepének növekedésével arányosan egyre több a visszaélés is ezen a területen, ahogy a fehérgalléros bűnözés is felfedezi magának a szellemi tulajdon értékeit. A statisztikák szerint egyre növekszik a nem kézzelfogható vagyontárgyra irányuló, nem egy konkrét állampolgárt, hanem az egész adófizető társadalmat megkárosító gazdasági bűncselekmények száma.

Az együttműködés három pilléren nyugszik:

- Mivel az országba a határokon bejuttott illegális termékek üldözése rendőrségi feladatkörbe tartozik, fontos, hogy a bűnüldöző szervek munkatársai jól felkészült, naprakész szellemi tulajdon-védelmi ismeretekkel is fel legyenek ruházva. Ennek biztosításáról az együttműködés elemeként az MSZH által felajánlott képzések gondoskodnak. Hivatalkunk igyekszik hasznos, a bűnüldözésben is jó eredménnyel bevethető új informatikai megoldások és adatbázisok eredményes használatának bemutatása révén is segíteni a rendőrség munkáját. A társadalom közvetlen érdeke a fokozott jogbiztonság. Mint tudjuk, minden jogszabály annyit ér, amennyire sikerül betartatni a társadalommal.

A szellemi tulajdonnal kapcsolatos visszaélések, bűncselekmények alacsony száma biztosíthatja azt az egészséges piaci környezetet, amelyben a vállalkozások innovációs kedve, hajlandósága emelkedik, az ország gazdasága ennek eredményeként erősödik, és közvetve az MSZH-hoz is több bejelentés érkezik.

- A bűnüldözés állandó verseny a bűnözők és a bűnüldöző szervek között. A verseny pedig új és új ötleteket, egyre kifinomultabb módszereket szül időről időre mindkét oldalon. Az új bűnüldözési módszerek sokszor műszaki fejlesztésen alapulnak, ezek pedig szellemi vagyont képeznek. A Magyar Rendőrség is büszkélkedhet ilyen technikai vívmányokkal. Az ezek szakszerű iparjogvédelmi kezeléséhez szükséges környezet megteremtését az MSZH oktatással, folyamatos konzultációs lehetőség biztosításával, továbbá a rendőrség innovációs normáinak kialakításában, módosításában, fejlesztésében való együttműködéssel támogatja.
- És végül, de nem utolsósorban a két fél közötti szoros szakmai együttműködés és rendszeres információáramlás a jogalkotás és jogalkalmazás területei közötti összhangot is biztosítja, hiszen az MSZH és az ORFK megállapodtak abban, hogy az eddigiekhez hasonlóan az innovációval kapcsolatos törvényalkotás véleményezési munkájában a rendvédelmi szervek érdekeire továbbra is figyelemmel lesznek.

Várakozásaink szerint a két szervezet együttműködésének köszönhetően növekedhet az eredményesség a gazdasági bűncselekmények visszaszorításában és megelőzésében, a fehérgalléros bűnözés felgöngyölítésében, a szervezett bűnözés visszaszorításában, a jogosulatlan gazdasági előnyök révén megvalósuló bűncselekmények megakadályozásában, felderítésében, ennek hatására pedig erősödhet az innovációstönző gazdasági környezet, illetve a szellemi tulajdonra vonatkozó jogok biztonsága.

Haszonits András